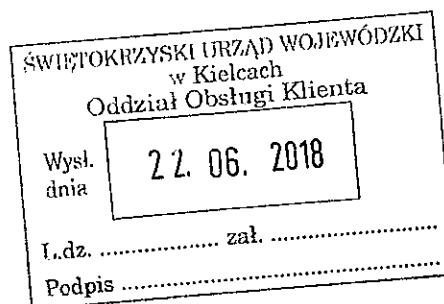

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.18.2018

Kielce, dnia 21 czerwca 2018 r.

Pani

Henryka Poniewierska

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Oleśnicy

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 23 – 25 kwietnia 2018 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Oleśnicy ustalono, że w § 3 pkt 2 Statutu widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej na dzień wydania dokumentu, a w pkt 9 nieaktualny publikator ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, natomiast w § 5 w zadaniach własnych gminy o charakterze obowiązkowym odnotowano brak zadania pn. opracowanie i realizacja projektów socjalnych oraz nieaktualny zapis o sporządzaniu oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej. W momencie zmiany Statutu należy uaktualnić publikatory przywołanych aktów prawnych na dzień wydania nowego dokumentu oraz zadania.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik oraz pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanych stanowiskach.

Zespół kontrolny stwierdził, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 318 mieszkańców.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre, dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Oleśnicy ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m. in.: wnioski klientów, zaświadczenia i oświadczenia o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, opał, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniał nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz w części sprawdzonych decyzji k.p.a. przytoczono bez daty jego wydania. Ponadto w podstawie prawnej decyzji wydanych na usługi opiekuńcze odnotowano nieaktualne upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W przeważającej części skontrolowanych decyzji, na mocy których przyznawany był zasiłek stały (nie zmieniających np. wysokości świadczenia) bezzasadnie przywołano w podstawie prawnej art.163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję. Ponadto w podstawie prawnej jednej skontrolowanej decyzji przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu wszystkich sprawdzonych decyzji wpisano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

W większości decyzji wydanych na posiłek w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 widniało nieaktualne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z 2012 roku, a Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 przytoczono bez numeru, tytułu oraz publikatora, natomiast w decyzjach na zasiłki celowe odnotowano brak wyżej wymienionej Uchwały Nr 221.

Nadmienić należy, że w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek widniał art. 48 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, a winien być tylko art. 48, gdyż w ustawie brak jest ust. 1 i 4. W decyzjach na zasiłki celowe przywołano bezzasadnie art. 48 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, natomiast odnotowano brak art. 39 tej ustawy, który mówi o zasiłku celowym.

Ponadto, w decyzjach wydanych na zasiłki celowe i posiłek, u klientów, których dochód przekraczał 100 % ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, w uzasadnieniu decyzji widniał zapis, że przyznanie pomocy jest uzasadnione, gdyż dochód w rodzinie poniżej 100 % kwalifikuje wnioskodawcę do udzielenia pomocy, a winno być w miejscu tym 150 % - zgodnie z założeniami Programu oraz Uchwałą Rady Gminy w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w dożywianiu.

W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych brak było zakresu usług, informacji o procencie i kwocie odpłatności lub informacji, że usługi będą świadczone nieodpłatnie, a w przypadku gdy usługi byłyby świadczone odpłatnie również terminu oraz miejsca wnoszenia płatności za usługi.

Zespół kontrolny stwierdził, że część decyzji na usługi opiekuńcze wydana została z terminem wstecznym (np. decyzja z 18 lipca, a usługi przyznane od 1 lipca).

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Oleśnica dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zespół kontrolny stwierdził, że skontrolowanym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis,

iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniach decyzji z zakresu pomocy społecznej informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, jednak w decyzjach wydanych po zmianie kodeksu postępowania administracyjnego w pouczeniach nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.

Dodatkowo zespół inspektorów stwierdził, że GOPS w Oleśnicy nie w pełni wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zaktualizować Statut GOPS w zakresie opisanym powyżej.
2. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać akty prawne z aktualnie obowiązującym publikatorem oraz z datą wydania.
3. W podstawie prawnej decyzji wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać aktualnie obowiązujące upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
4. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, które nie zmieniają np. wysokości zasiłku stałego nie przywoływać art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego, na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.
5. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o objęciu składką zdrowotną informować klienta odrębnym pismem.
6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać aktualne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia 14 lipca 2015 roku.

7. W podstawie prawnej decyzji przyznających posiłki i zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przywoływać Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 z numerem, tytułem oraz aktualnym publikatorem.
8. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na posiłek w ramach Programu dożywiania nie stosować ust. 1 i 4 art. 48 ustawy o pomocy społecznej, a jedynie art. 48 tej ustawy.
9. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki celowe w ramach Programu dożywiania nie stosować art. 48 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, a przywoływać art. 39 tej ustawy, mówiący o zasiłku celowym.
10. W uzasadnieniu decyzji wydawanych w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zaktualizować zapis o kryterium dochodowym uprawniającym do udzielenia pomocy w tym zakresie.
11. W decyzjach wydawanych na usługi opiekuńcze określać zakres usług, procent i kwotę odpłatności, termin oraz miejsce wnoszenia płatności za usługi lub stosować zapis, że usługi będą świadczone nieodpłatnie.
12. Nie wydawać decyzji na usługi opiekuńcze z terminem wstecznym.
13. W pouczeniach decyzji administracyjnych informować stronę o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.
14. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bogusław Mąkolek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA